

Dr. IVAN LAH

DORE

Se je prebudil in je počel sebi: zunaj je bila viharna noč. Čez mestne se so podili oblaki, iz daleč je čulo šumenje pomladarov. Dore je potegnil oči in se pomiril:

Sanje, samo sanje," videlo se je, da prazniki niso daleč, kajti vsi so se pripravljali nanje. V kuhinji so zbirali darove in delali velike priprave. Tudi Dore se jih je veselil. Pričakoval ji je kakor veselo sporočilo, in je mislil nanje noč in dan.

Takrat se je zgodilo nekaj nenadnega. Nekega dne je prišel visok črnolas vojak, ki je govoril s sestro Selmo, ki je bila z njim dobra in prijazna. Skoro ves dan sta bila skupaj. Pravili so, da je bil črnolasec že prej v bolnici, potem je odšel in zdaj se je zopet vrnil. Sestra Selma je bila, kakor da se je popolnoma izpremenila. Z Doretom je govorila malo in raztreseno. Dore je postajal po hodnikih in gledal na njo. Čutil se je zapuščenega in osamljenega; vojak ga ni pogledal in ni govoril z njim.

Zato se je Dore umaknil. Odšel je v mesto in se je vrnil šele zvečer. Ko je ležal v svoji sobici, mu je bilo srce težko, da je zaplakal. Kaj išče tod sedaj, čemu čaka, kaj hoče tu sam? Čutil je, da je treba oditi odtod, proč, nekam v svet, kamorkoli.

"Kam bi šel sedaj, ko se bližajo prazniki?"

In takrat mu je vstala pred očmi domača vas, lepa in prijazna, obdana s pomladanskim zelenjem, vsa polna ljubezni in dobrote.

"Domov! In morebiti pride oče in se snideva... Čas je, da odidem."

VII.

Dore se je vzbudil zjutraj, ko so zazvonili prvi zvonovi po mestnim cerkvah. Ozrl se je po sobici: skozi okno se je kazal mladi dan.

"Ali nisem rekel, da pojdem? Prišel je čas, oditi moram."

Še enkrat se je sklonil na vzglavje in je pritisnil glavo globoko v mehko blazino. Vse to je bil dar sestre Selme. Toda zdaj ni bilo več časa za sanje, treba je bilo oditi.

Oblekel se je in je odšel tiho po stopnicah navzdol. Vse je spalo. Ko je prišel v prvo nadstropje, je zavil na levo. Še enkrat je hotel videti vrata one sobe, kjer je stanovala sestra Selma. Srce mu je trepetalo nemirno, tako da se mu je zdelo, da se čuje udarci po hodniku. Približal se je vratom, kakor da bi imel slabo vest. Zdelo se mu je, da čuje dihanje sestre Selme.

"Zbogom, sestra Selma," je govoril tiho, potihoma, "zbogom moja dobrotnica, moja dobra sestra Selma."

Dore je stopal z brzimi koraki naprej. Mesto je izgledalo daleč v jutranji megli. Ko se je ozrl, je videl samo še greben, na katerem je stalo zidovje starega gradu. Polje in travniki so bili zeleni in razcveteni, kakor jih je bil gledal Dore iz svojega malega podstrešnega okna v pomladanskih jutrih. Nad njivami so se dvigali škrijanci pod nebo in so peli svoje pesmi. Bilo jih je polno podnebje, tako da so odmevale vse jutranje višave v njihovem žvrgolenju. Po drevju ob cesti so prajevali ptiči, kakor da se pogovarjajo med seboj. Spremljali so Doreta na njegovi poti, preletavali se z drevesa na drevo in so šele obstali, ko so spoznali, da gre njegova pot daleč naprej.

Na cesti so se pojavili prvi vozovi. Vozniki so sedeli zaspalo na vozeh in poganjali konje, za njimi so hitele ženske z vozčki.

"Predno bodo v mestu," je pomislil Dore, "bom jaz že na vrhu klanca in imel skoraj pol pota za seboj." In premišljal je, kako daleč je še do doma in kako visoko bo stalo sonce, ko zagleda domačo vas.

"Ako bi se bil poslovil od sestre Selme, bi mi bila dala kruha na pot. Ona je bila dobra, tako dobra..."

Obla ga je žalostna misel, da se mu silile solze v oči. Htel je naprej. V vaseh, skozi katere je šel, je bilo veselo življenje; ženske so hile na delu in otroci pred hišami na cesti. Gledali so za Doretom, kakor da še niso videli tako mladega popotnika.

"Kaj vi veste," si je mislil Dore, "kaj je dom in kaj je svet, kaj so domači in kaj so tuji ljudje!"

Dore je dospel vrh klanca in je zagledal v daljavi vrhove zelenih gričev, ki so zakrivali ono dolino, iz katere zavije pot v stran proti domači vasi. Spoznal je iz daljave strehe cerkvice in zvonikov, ki jih je gledal v prejšnjih dneh z domače strani. Takrat je po njih meril svet in je mislil, kam vedejo pota za njimi; sedaj mu kažejo pot domov. Pozdravil jih je kot prve znanca, ki jih je srečal na svoji poti: zde lo se mu je, kakor da ga vabijo k sebi domov — in je pospešil korak.

Opoldne je dospel Dore v dolinsko vas, kjer je stal kolodvor. Bil je lačen in utrujen. Vag je bila skoraj prazna, zato se Dore ni hotel ustavljati. Zavil je po ozki poti v stran na hribe.

Ko je prišel na obronek, kjer sta se bila poslovila z očetom, se je vsedel na hladno zemljo in se je zagledal v dolino. Vse je bilo kakor takrat, samo da je v onem času bilo polje polnoklasja, in senožeti v polnem cvetju, sedaj pa je bila komaj prva pomlad. Gledal je na kolodvor: vse je bilo brez delavcev. Tam nad cesto je stalo pokopališče, križ pri križu, grob pri grobu. Tam spi njegova mati mirno spanje in ne ve, kaj se godi na svetu.

Dore je dolgo gledal med grobove, odkril se je in je pomolil tiho molitev. Nato je vstal in odšel. Hodil je po gozdni poti navzgor skozi mladi les, poln življenja. Ko pa je dospel do vrha, je zagledal domačo vas. Na polju okoli vasi so orali sosedje. Stopal je z veseljem sreem in se oziral okrog. Delavci na polju so obstajali in gledali za njim kakor za tujim potnikom. Dore je že od daleč videl streho svoje hiše. Solze so mu od radosti zalile oči.

Iz vasi so prileteli otroci: obstal je, ker se jim je zdelo, da prihaja tuj človek. Dore jih je pozdravil, a oni ga niso poznali.

"Ali sem se toliko izpremenil?" se je vpraševal Dore in se je oziral okrog. Vse je bilo kakor prej, strehe, kozolci, ograje, kakor prej. V tem je zaslišal svoje ime. Spoznali so ga. Vsi otroci so ga klicali. On pa je šel naprej; prišel je do prve hiše in je zagledal okna svoje domače ko-

č. Okna so bila zaprta, brez življenja; kočja je stala, kakor da bi spala sredi vasi zimsko spanje. Kaj bi bila zanjo pomlad, ko ni bilo življenja v nji? Dore je šel po vasi in ženske so prihitele iz hiš in gledale za njim.

"O ti si, Dore!"

"Dober dan."

"Odkod?"

"Iz mesta."

"Kaj si iskal ondi?"

"Očeta."

"Ali si ga našel?"

"Nisem."

"Ti ubožček!" In okrenile so mu hrbet.

Dore je prišel do kočje in utrujen sedel pred vrata. Otroci, ki so ga spremljali, so se vstopili okoli njega in ga gledali. Dore se je razjokal.

"Ali si lačen, Dore? Na kruha." In so mu ponujali vsak svoj kos. Dore se je naslonil na vrata in ni vedel, zakaj je tako velika žalost padla v njegovo srce.

(Dalje prih.)

kralj ponudil deset, ali potnik je rečeval sem!"

"Moja bisaga je vse, kar imam," je rekel Sanatan, "kar sem vse razdal."

"Ali šiva, Gospod moj, je prišel k meni v snu," je rekel Brahmin, "in mi svetoval, naj grem k tebi."

Sanatan se je hipoma spomnil, da je pobral neprecenljiv kamen v pesku na bregu in misleč, da bo komu prišel prav, ga je skrival molk ljubezni in čigar oči so odsevale mir, kakor zvezda daniča v rosnomokri jeseni.

Sudas mu je pogledal v obličje in je položil lotos k njegovim nogam ter se priklonil do tal.

Budha se je nasmehnil in vprašal: "Kaj želiš, moj sin?"

In Sudas je odvrnil: "Samo da se me rahlo dotakneš s svojimi nogami."

II.

Sanatan je molil ob Gangesu, ko je razcapan Brahmin prišel in vrgel dragoceni kamen v k-njemu in rekel: "Pomagaj mi, vodo."

Rabindranat Tagore:

ŽETEV.

I.

Sudas vrtnar je utrgal v svojem loncu poslednji lotos, ostanek opustošene zime, in je šel, da ga proda kralju, k durim njegove palače.

Tu je srečal potnika, ki mu je rekel: "Koliko zahtevaš za ta zadnji lotos? Poklonim se Budhi, našemu Gospodu."

Sudas je odgovoril: "Če mi daš zlatnik, bo svoj."

Potnik mu je plačal.

V tistem hipu je prišel kralj iz palače in je želel kupiti cvetico, ker je bil na potu do Budhe, svojega Gospoda, in si je mislil: "Lepo bi bilo, če bi položil k njegovim nogam lotos, ki je zvečtel v zimi."

Ko mu je vrtnar rekel, da mu je bil ponuden zlatnik, mu je

Ravnokar je izšla knjiga

Razkrinkani Habsburžani

---

katere je izdala Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.

Knjigo je spisala grofica Larich, bivša dvorna dama na Dunaju.

V knjigi opisuje vse podrobnosti vladajoče habsburške klike, kakor tudi smrt cesarjeviča Rudolfa.

Knjiga je jako interesantna in priporočamo rojakom, da si jo takej naročijo.

Cena knjige je samo 60c

Morris Mandel

Prva obletna razprodaja

Občinstvu te okolice se želimo na tem mestu iskreno zahvaliti za njih naklonjenost v preteklosti. Naš namen je bil vedno, dati najboljše blago po najnižjih cenah. Tamo ozrite se po teh cenah in to ob pričetku sezone:

Moški praznični čevlji, črni ali rujavi	\$2.95 in \$3.45
Delavni čevlji, kakoršnega koli kroja	\$1.75 in \$2.45
Okafordi	\$3.95 in \$4.45
Velika zbirka otroških šolnev in čevljev	\$1.25 naprej
Moški B.V.D. spodnje obleke	59c naprej
Moški okafordi, rujavi in črni, vseh krojev, v kozljevine ali teletnini	\$2.85 in \$3.45
Moške spodnje obleke, dva kosa, od 39c naprej	
Delavne srajce	59c in naprej
Vrhnje delavne blače (overalls)	85c in naprej
Balsamec za kvačkanje	7½c klopčič.

PAZITE NA NASLOV
15502 WATERLOO ROAD.
MORRIS MANDEL
 TE CENE SO VELJAVNE SAMO DESET DNI!

ZAKAJ?

ZATO: Ker hočete dnevnik, ki se bori za vaše interese in ker je istega nemogoče izdajati brez oglasov —

ZATO: ker pomeni vsak oglas v vašem listu več dohodka za vaš list —

ZATO: ker ako kupujete od trgovcev, ki oglašajo v Enakopravnosti, ni potreba od vas nikake žrtve a istočasno pomagata vašemu listu finančno —

ZATO: ker ako omenite trgovcu, da kupujete pri njem zato, ker oglašja v Enakopravnosti, bo dal čim več oglasov —

ZATO: Vpoštevajte najprvo one trgovce ki oglašajo v dnevniku

"ENAKOPRAVNOST"

In naročajte se nanj.
 Vedno najnovejše vesti, povesti itd.

Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba

Princeton 551   6418 ST. CLAIR AVE.

ZA ZABAVO IN POUK

— čitajte —

"V močvirju velemesta"

Roman iz življenja priseljenke v Ameriki

CENA 50c.

Naročite pri

Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba
 6418 ST. CLAIR AVE.

